Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 39

, 70.

Cod. XXXIX.

Chartac. Fol. min. colum. dupl. Sæc. XV.

1. 3.15.

Thomæ de Haſelbach Tractatus de decem præceptis Decalogi.

2a – 55a

1.

Tractatus de decem præceptis Decalogi. Incipit: "Cogitatum habe in præceptis Dei, et in mandatis ejus maxime aſſiduus eſto". Hoc tractatus, ſeu ſermones eſſe Thomæ de Haſelbach, me docuit Apſaltrer Script. Univ. Vienn. part. I. pag. 159., ibique habiti dicuntur ao 1449.

Thomas Ebendorfer de Haſelbach Theologiæ Profeſſor in Academia Vienn. multum celebris diem obiit ao 1464. Plura vide in Khautz Geschichte Oesterr. Gelehrten p. 58. seqq. Notam, quam docte huic viro inuſſit Aeneas Sylvius in Hist. Friderici III. Imperat. primus extinxit Clariſſ. Mich. Denis in Lesefrüchten voce Erklärung.

Tractatus de 4 Noviſſimis.

55b – 82b

2.

Tractatus de 4 Noviſſimis. Incipit: "Memorare noviſſima tua etc. In omnibus operibus tuis memorare noviſſima tua et in æternum non peccabis. Eccl. VII°." De hoc tractatu Apſaltrer l. cit. pag. 162. hoc ſcribit: "In codice Clauſtroneoburgenſi Sæculi XV. Thomæ de Haſelbach etiam tribuitur celebris ille Tractatus de IV. Noviſſimis, qui incipit: Memorare noviſſima tua etc. Sicut dicit Auguſtinus etc. In Mſ. Cœnob. Garſt. tribuitur Joan. de Haſſia. vid. Kraus pag. 203. n. 3. Fabric. autem Bibl. med. et inf. lat. T. 3. pag. 217. adſcribit Henrico de Haſſia, ſeu Langenſtain. Verum hic liber typis circa añum 1500 editus tot auctoribus in aliis codicibus adſignatur, ut de genuino ejus parente vix quidquam certi liceat ſtatuere". Nec Codex noſter hanc litem dirimit; nihil enim de authore in eo legitur; in calce adſcriptum eſt: "Explicit Tractatus de quatuor noviſſimis Wieñ editus in clauſtro S. Dorotheæ". vid. etiam Bern. Pez Anecd. T. I. pag. LXXIX. in Prolegom:

82v

3.

Sermones.
83a – 130b

Sexdecim ſermones varii argumenti. Author horum ſermonum mihi nondum innotuit. Initium primi eſt: "Nolo mortem peccatoris etc. In his verbis omnipotens Deus conſolatur omnes peccatores etc." Agunt de Converſione peccatoris, de dilectione Dei et proximi, et de auditione verbi divini.

4.

Sermones Varii.
134a – 194a

Varii ſermones. Quatuor priores agunt de peccatis cogitationum, linguae, et operum. 1ma incipit: "cogitatio eorum apud Altiſſimum; 2da: Aufferte malum cogitationum veſtrarum; 3tia: de omni verbo otioſo; 4ta: Operari oportet dum dies eſt." Hos excipiunt breves alii Sermones de ſeptem peccatis mortalibus, quorum primus incipit: "Peccatum cum conſumatum fuerit, generat mortem". Poſt ſequuntur breves expoſitiones decem praeceptorum, quarum initium eſt: "Si vis ad vitam ingredi, ſerva mandata." Deinde ſermo ſive tractatus de novem peccatis alienis; incipit: "Ab occultis meis munda me domine etc." De articulis fidei, incipit: "Omnis qui vivit et credit in me"; ubi in margine notatur Apoſtoli horum articulorum auctores. – De ſeptem Sacramentis; incipit: "Samaritanus appropians alligavit vulnera ejus." – De Apoſtolis ſermones tres; incipit: "Ego elegi vos de mundo." – De uno Martyre, incipit: "Si quis vult poſt me venire". – De pluribus Martyribus: "Stabunt juſti in magna conſtantia". – De Confeſſore ſermones duo; primus incipit: "Juſtum deduxit dominus", alter: "Serve bone et fidelis". –

De Confeſſoribus; incipit: "Eſtote parati". – De Virginibus; incipit: "Simile eſt regnum cœlorum theſauro abſcondito". – In feſto S. Michaelis; incipit: "Angeli eorum" etc. Ex quo hodierna die". – In feſto omnium ſanctorum; incipit: "gaudete et exultate" etc. Ex quo hodie peragitur". – In commem. omnium fidelium; incipit: "Anima mea turbata eſt etc. Ex quo hodie peragitur dies omnium animarum".

Unius hos ſermones eſſe parentis filios, certum eſt, nam Sæpius junior fratrem ſeniorem adducit teſtem; cujus? me adhuc neſcire, invitus fateor. Ejusdem argumenti ſermones confeciſſe Nicol. Dinkelſpühelium, teſtatur Kropffius loc. cit. et Thomam de Haſelbach Apfaltrer loc. cit. Sed quoad initia a noſtris longe diſſonant.

Nic. de Dinkelſpühel Tractatus de Poenitentia.

195a – 233a

5.

Nicolai de Dinkelſpühel Tractatus de poenitentia; incipit: "Ecce nunc tempus acceptabile etc. Duo ſunt tempora hominis" etc. In fine leguntur hæc: "Tractatus de Poenitentia et ejus partibus ſcilicet contritione, confeſſione et ſatisfactione editi per Reverendum Magiſtrum Nicolaum De Dinkelſpühel Sacræ Theologiæ Doctorem eximium". Ejuſdem Operis meminit Kropffius l. cit. pag. 171.

Tractatus de 7 vitiis capitalibus.

233b – 240b

6.

Tractatus de ſeptem vitiis capitalibus et eorum filiabus. Incipit: "Superbia eſt inordinatus appetitus amor propriæ excellentiæ etc." Diverſum hoc eſt initium ab operibus Nic. Dinkelspühelü, et Thomæ de Haselbach ejusdem argumenti. vid. Kropff. loc. cit. p. 181. et Apfaltrer p. 158. Neque idem est cum Sūma vitiorum Wilhelmi Lugdunensis.

Jac. Magni Sophilogium.

242a-355b

7.

Jacobi Magni Sophilogium, seu opus de inquisitione divinæ Sapientiæ. Titulum profert: Incipit Sophilogium, cujus finis est amare scientias et virtutes. Præfatio incipit: "Illustrissimi principis regis Francorum devotissimo Confessori Domino michaeli divina providente gratia Episcopo Antüsiodorensi humilis sui patrocinü Capellanus frater Jacobus magni, ordinis fratrum Heremitarum Sancti Augustini continuum affectum". Et tum exhibetur brevis totius operis conspectus, quod tribus libris, nempe de amore scientiæ, de amore virtutum, et de instructione statuum absolvitur. Ad calcem operis additum est: "Explicit Sophilogium editum a fratre Jacobo magni de parisüs ordinis Heremitarum Sčti Augusti Scriptum per Udalricum fabri de Perching año McLXVI (1466.)"

154v

Jacobus Magni (: a gallis Jacques le grand appellatur:) Tolosanus, Carolo VII. Francor. Regi a Confessionibus, S. Theolog. Doctor floruit Sec. XV. obüt Parisüs 1422. Magnum Confratri suo texuit elogium Ossinger Biblioth. Augustin. Lit. M. p. 532.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 39

Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen: manuscripta.at - Mittelalterliche Handschriften in österreichischen Bibliotheken
Permalink: manuscripta.at/?ID=1737

Hill Museum & Manuscript Library, Saint John's University, Collegeville MN, USA - Online manuscript description:
OLIVER - Online manuscript description (HMML)